

Postmästaren från Halmstad som satte färg på filatelin

av Staffan Bengtsson

Postmästare Carl Fredrik Pihlson verkade länge på sin post, drygt ett halvt sekel, eller 52 år. Ingen annan postmästare i Halmstad har skött sysslan under så lång tid som Carl Fredrik. Omedvetet kom han också att lämna ett stort filatelistiskt avtryck till eftervärlden. Detta genom att skapa och stämpla några unika och färgrika filatelistiska objekt. Det handlar bland annat om två bevarade brev med fyra frimärken av valör 3 skilling banco till Danmark. En annan skapelse är det enda kända förstadagsstämplade skilling banco-frimärket stämplat med blå stämpelfärg.

Carl Fredrik Pihlson blev postmästare år 1819 och ”föll på sin post” under sitt 76:e levnadsår 1873. Han fick vara med om mycket – från rakstämpelns införande år 1819 till introduktionen av ringtypsfrimärken år 1872. Mellan dessa år hade även de första svenska frimärkena utgivits. Det gjordes söndagen den första juli 1855, vilket måste ha varit en stor händelse i Carl Fredriks yrkesliv.

Som postmästare hade han stor hjälp av sin son Per Henric, som år 1851 fick titeln ”extra kontorsskrivare”. Posten i Halmstad torde delvis ha drivits som ett ”familjeföretag” mellan åren 1850 och 1873, med några kortare avbrott. Per Henric studerade i Lund omkring 1855. Han var även ”kontorsskrivare” vid postkontoret i Helsingborg under några år i början av 1860-talet. Vid faderns frånfälle år 1873 övertog Per Henric rollen som postmästare. Även han kom att vara postmästare under en lång tid, ända till år

1900. Han föll dock inte på sin post utan avled nio år senare, år 1909.

Carl Fredrik Pihlson, postmästare i Halmstad, kom att sätta ett stort filatelistiskt avtryck med fina och unika färgrika försändelser och många bevarade frimärken till eftervärlden. Bild: Gamla Halmstad.

Postmästare i flera generationer

Förr i tiden var det inte ovanligt att postmästaryrket gick i arv. Carl Fredrik Pihlsons mor, Helena Sabina Herslow, var nämligen dotter till Hans Wolter Herslow som var postmästare i Halmstad från 1762 till sin död år 1790. Per Henrics son, Carl Johan, blev för övrigt postmästare först i Svalöv och senare i Laholm mellan åren 1923 och 1930. Således gick yrket i arv i tre generationer.

Carl Fredrik Pihlson var inte postmästare från början. Han startade sin karriär som mönsterskrivare vid Göta artilleriregemente. Släkten Pihlson var en militär-, handels-, apotekare- och ämbetsmannasläkt, där anfadern kom från Nederländerna. Han hette Anton Eliasson Pihlsoni.

Anton kom till Varberg i slutet av 1600-talet, enligt uppgift på flykt från den spanska inkvisitionen. Hans son Johan Pihlson gjorde

karriär först som fänrik och handelsman, för att till slut bli borgmästare i Varberg. Han bodde växelvis i Halmstad och Varberg. Johan grundlade en stor släkt i Halmstad och Varberg, eftersom han fick 12 barn. Ett av dessa barn, Peter, hade i sin tur 15 barn, varför släkten växte snabbt. Peter i sin tur var farfar till postmästare Carl Fredrik.

Postmästaren med blå stämpelfärg

Att vara postmästare på 1800-talet var förmodligen ingen sysselsättning som var ekonomiskt lukrativ. Det krävdes en sidoverksamhet för att kunna försörja en stor familj. Både Carl Fredrik och hans son Per Henric var ägare av fastigheter, som de delvis hyrde ut. De var också handelsmän och sålde diverse varor till Halmstadborna. Många av varorna kom med fartyg till hamnen och annonserades ut i den lokala tidningen *Halandsposten*.

Postmästarlönen var knapp och även om man hade rätt att ta ut ersättning från allmän-

Carl Fredriks son Per Henric blev postmästare efter faderns frånfalle år 1873. Bild: Postmuseum.

heten för vissa tjänster så blev inte förtjänten stor. Provisionen för försålda frimärken

En filatelistisk raritet är ett brev med fyra 3 skilling banco. Det finns två sådana kompletta brev och ett "plundrat" brev med två treskillingar. Breven ingår i en större korrespondens mellan Jakob Fredrik Alsin, verksam i Halmstad och Slöinge, och köpmannen Peter Grönning i danska Ålborg. Nyansen är a) ljusst blåakt grön. Källa: Peter Wittsten.

uppgick till blygsamma 1,75 procent enligt Kungliga Postverkets cirkulär från den 24 maj 1855.

Som postmästare fick man stå för merparten av kostnaderna för postverksamheten. Detta kan ha gjort Carl Fredrik extra sparsam med stämpelfärg och ovillig att göra stora beställningar av frimärken. Det sistnämnda för att inte ”binda för mycket kapital i frimärken”. Förfarandet ledde till många och små beställningar av frimärken.

Mellan åren 1853 och 1855 använde Carl Fredrik blå stämpelfärg, vilket förbjöds i samband med introduktionen av de svenska frimärkena 1855. Detta gjordes i ett cirkulär från maj 1855 där det påbjöds att stämplat med ”trycksvärta” skulle användas.

Detta brydde sig Carl Fredrik inte om utan han fortsatte att använda blå stämpelfärg under juli 1855. Han hann dock förekomma den mer skarpa uppmaningen från ett cirkulär den 20:e augusti:

”Kongl. General-Post-Styrelsen vill härmed till noggrann efterlefnad ytterligare inskräpa dess uti Kungörelse den 24 sistlidne Maj meddelade föreskrift om makulering medelst stämpel-aftryck i trycksvärta, af Frimärken, som till Portots betalande finnas bref åsatte, äfven som uppå förekommen anledning erindra vederbörande Postförvaltaren att, utom de stämpel-aftryck hvarmed hvarje Frimärke förses, hvarje bref derjemte bör vara serskildt påtryckt Postanstaltens namn- och datumstämpel. Stockholm den 20 Augusti 1855.”

Carl Fredrik bytte stämpelfärg i månads-skiftet mellan juli och augusti. Det sista frimärket stämplat med blå stämpel som undertecknad har i sin samling är från 30 juli, medan det finns känt ett tjänstebrev avstämplat den 10 augusti 1855 med ”trycksvärta”.

Sveriges enda kända förstadagsstämplade skilling banco med blå stämpel – avstämplat söndagen den första juli 1855. Postmästaren Fredrik Pyhlson använde blå stämpelfärg i strid med gällande reglemente under juli 1855.

Noterbart är att alla i Halland inte lydde uppmaningen att inte använda blå stämpelfärg. Kollegan i Laholm, Christoffer von Björnmarck, använde både blå och svart stämpelfärg om vart annat och i blandningar ända in på 1860-talet.

Halmstad – en växande handelsstad

Halmstad hade varit en ”sovande” stad fram till mitten av 1800-talet, då den började växa i samband med att industrialismen tog fart. Hamnen i Halmstad blev då viktig för transporter av varor till och från omvärlden.

I mitten av 1800-talet var det enklare att transportera varor och människor på havet än till lands. Ett stort handelsutbyte skedde också med grannlandet Danmark. Ett

Halmstad blev en växande handels- och sjöfartsstad i mitten på 1800-talet. Då grundlades också ett rederi, Halländska Ångfartygs-bolaget, med säte i Halmstad. Handeln och sjöfarten gjorde det nödvändigt att skicka brev. Bild: Gamla Halmstad.

Postkontoret vid Stora torg i Halmstad. Fastigheten hade en stor port för att hästarna till postdiligensen mellan Göteborg och Helsingborg skulle kunna beredas plats. Bild: Gamla Halmstad.

rederi grundades år 1850, Halländska Ångfartygs-bolaget med turer mellan Göteborg och Lübeck, som angjorde flera hamnar i Halland, Skåne och Danmark. Ångbåtslinjen och den ökande handeln gjorde att allt fler brev skickades till Danmark. Innehållen i breven kunde gälla offerter, fakturor, avräkningar och transporter, m.m.

”Alsin-Grønning korrespondensen”

En bevarad handelskorrespondens i form av brevomslag är till en dansk, Peter Grøn-

ning i Ålborg, på Jylland. Det är inte känt för författaren om det skulle finnas ett innehåll i något av de bevarade breven. Det har därför varit ett frågetecken fram till nu vem i Halmstad som var avsändaren av breven. I ett av breven har hittats några noteringar, förmodligen gjorda av mottagaren Peter Grønning, om en J. F. Alsln.

Med hjälp av årsböcker i Gamla Halmstad har J. F. Alsln identifierats som en handelsman och gästgivare i Halmstad och Slöinge. Han var verksam på båda orterna som handelsman. I Halmstad ägde han också fastigheter som han hyrde ut. Förmodligen drev han också någon typ av jordbruk utanför staden. I Slöinge var han ägare av gästgiveriet.

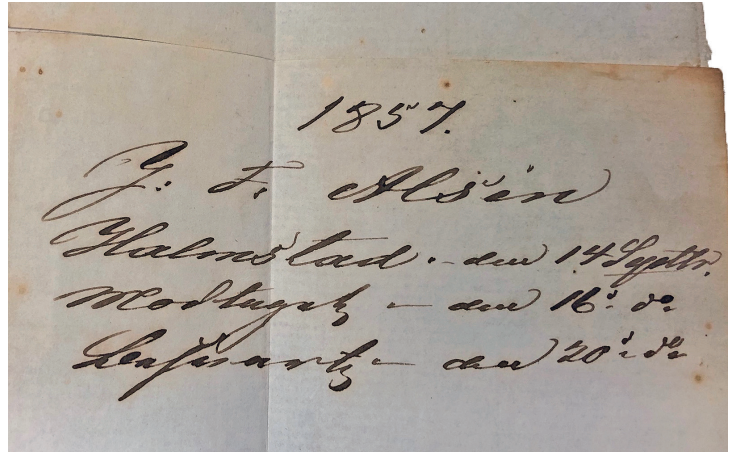
En kvalificerad gissning är att affärsutbytet gällt produkter inom jordbruket. Jakob Fredrik Alsln brukade annonsera just om försäljning av jordbruksredskap i den lokala tidningen *Hallandsposten* (se bilden på sidan 14).

Ett sidospår är att J. F. Alsln blev den första stationsmästaren i Slöinge när en poststation inrättades 1874. Mot en ersättning

Ett brev ur korrespondensen till Peter Grønning frankerat med 4+8 skilling banco. Brevet har en anteckning av Peter Grønning om avsändare, ankomst- och svarsdatum.

Inne i brevomslaget har Peter Grønning gjort en anteckning om vem som är avsändare och när brevet mottogs och besvarades. Avsändaren var en Jakob Fredrik Alsin, handelsman och värdshusvärd i Halmstad och Slöinge.

på 300 kronor per år skötte han om posten som huserade på ortens gästgivargård. Han utförde arbetet till år 1886, då västkustbanan kom till orten och poststationen flyttade till järnvägsstationen.

Köpmann som fick leva ett långt liv

Mottagaren av breven, dansken Peter* Grønning var en välkänd köpmann i Ålborg, som startade sin karriär 1851, vid 30 års ålder. Han var tydligt väldigt framgångsrik och det sägs att han efterlämnade en stor förmögenhet när han gick bort 1909 nästan 90 år gammal.

Den bevarade korrespondensen mellan Jakob Fredrik Alsin och Peter Grønning består av fler än tio brev. Två brev med fyra frimärken av 3 skilling banco finns bevarade. Mer vanliga är frankeringarna med två frimärken av valören 6 skilling banco eller en 8- och en 4-skilling. Något brev lär också finnas med tre 4-skillingar, samt

* Jakob Fredrik Alsin har ibland stavat Peters namn med ett t och ibland med två t. Han verkar ha varit osäker på stavningen, då det också förekommer P. Grønning. Alla adresser är dock skrivna med samma handstil, så det finns inget tvivel om att det är samma avsändare.

minst ett brev med dubbelt porto (24 skilling banco).

Varför frankeringssättet skilde sig åt kan man spekulera i. Kanske var någon av valörerna slut vid tillfället? Treskillingarna fanns då till hands. Halmstad erhöll en sändning med 1 200 exemplar i juni 1855 och de räckte till maj 1858, då lagret fylldes på med ytterligare 100 exemplar.

En annan och mer trolig förklaring kan vara att det helt enkelt var svårt att bli av med 3 skilling banco. Postmästare Pyhlson passade då på när det gavs möjlighet att frankera med treskillingarna. Portot 12 skilling banco gällde för brev av första viktlassen till Danmark.

Peter Grønning lämnade inte bara efter sig en stor korrespondens utan också en stor förmögenhet. Han levde ända till 1909. Bild: Gamla Halmstad.

6 ft. Arbets-Såstar,
6 ft. dito Wagnar,
3 par dito Selar,
3 ft. Mergelfärror,
3 ft. Suflettvagnar,
finnas nu genast till salu, för billigt pris, hos
(67) S. F. Alsin.

Annonsering i lokaltidningen *Hallandsposten* om olika jordbruksredskap som Jakob Fredrik Alsin i Slöinge ville sälja. Han var avsändare av breven till Peter Grönning. En kvalificerad gissning är att deras korrespondens handlade om affärer kring jordbruksredskap och kanske även andra produkter inom jordbrukssektorn.

Många bevarade treskillingar från Halmstad

Undertecknad har samlat skilling banco-fri-märken stämplade Halmstad under drygt tio års tid. Samlingen har växt undan för undan, och omfattar nu närmare hundra enkelmärken och brev. Av 3 skilling banco finns både a- och b-nyanserna med Halmstadstämpel, men däremot ska inte den sista, c-nyansen existera. Det finns ett förhållandevis stort utbud av treskillingar med Halmstad-stämpel (de flesta är dock defekta eller reparerade).

Orsaken är som nämnts att Pyhlson använde sina treskillingar för att frankera brev till Danmark.

Utmaning med fyrskillingar

Det kan vara en utmaning att hitta 4 skilling banco med en vacker Halmstad-stämpel, trots att upplagan är den i särklass största, 52 400 exemplar. En förklaring kan vara att postmästare Pyhlson inte alltid var så noggrann med att göra snygga avstämplingar på det vanligaste märket.

I *Facit*-katalogen finns 14 huvudnyanser. Det ska vara möjligt att hitta minst 12 av dessa med Halmstad-stämpel. Det är endast nyanserna d) mattblå med tjockt papper och k) turkos i leverans 11 som förmodligen inte är möjliga, eller i vart fall osannolika att hitta med stämpel från Halmstad. Att man vet detta beror på att Generalpoststyrelsen bokförde mottagna och levererade exemplar i en så kallad kontrollbok. Denna kontrollbok finns i en sammanfattad version i *Sveriges Frankotecken* del 3 (se referenslistan).

Jakob Fredrik Alsin var gästgivare och handelsman i Halmstad och Slöinge. Vykortet visar gästgiveriet i Slöinge där posten hanterades mellan åren 1874 och 1886. Källa: Roland Andersson.

Leveranser av olika skilling bancovalörer till Halmstad 1855–1858.

Datum	3 Sk banco	Leve- rans #	4 Sk banco	Leve- rans #	6 Sk banco	Leve- rans #	8 Sk banco	Leve- rans #	24 Sk banco	Leve- rans #
19.6.1855	1 200	1	4 400	1	1 000	1	2 600	1, 2	600	1, 2
7.9.1855			5 000	2, 3						
7.1.1856			5 000	4, 5						
10.6.1856			3 000	6						
8.8.1856			2 000	6	400	1, 2	600	3		
23.9.1856			2 000	7						
2.12.1856			2 000	7	200	2, 3	400	5		
23.1.1857			3 000	7, 8			400	6		
14.4.1857			4 000	8, 9						
16.5.1857					200	3	600	7	100	6
7.7.1857			5 000	10						
6.8.1857							600	7	100	4, 5
18.9.1857			4 000	11			600	7	200	4, 5
17.12.1857			2 000	12			400	7, 8	200	9
26.1.1858			4 000	13			600	7, 9	400	9
30.3.1858			3 000	13	100	6	600	7, 9	300	9
6.5.1858	100	1, 2	4 000	14	200	6	800	9	400	8
Totalt	1 300		52 400		2 100		8 200		2 300	

En tabell ur kontrollboken publicerad i *Sveriges Frankotecken*, del 3. Boken redovisar leveranser av de olika skilling bancovalörerna ort för ort åren 1855–1858. Tabellen visar uppgifterna som gäller för Halmstad.

I undertecknads samling finns alla nyanser utom f) blå med tätt bottentryck och g) hög-blå med tätt bottentryck identifierade.

Av den mycket speciella och av många filatelister eftersökta leveransen 11 (ultramarina och grå frimärken) finns flera av undernyanserna med Halmstad-stämpel. De handlar om i1, i2, j1, j2 och möjligen även j3 (ej identifierad av undertecknad). Dessa nyanser ingick i en sändning på 4 000 exemplar som Halmstad fick i september 1857.

Vanliga sexskillingar

Samtliga sex huvudnyanser av 6 skilling banco finns med Halmstad-stämpel. Precis som för treskillingen kan många av dessa ha skickats till Danmark. Portot med två 6 skilling banco är den vanligast förekommande frankeringen till Danmark.

Halmstad fick totalt 2 100 exemplar av sexskillingen vid sex tillfällen. Det är därför lite anmärkningsvärt att alla huvudnyanser finns, med tanke på det låga antalet. En förklaring är att de flesta leveranserna till Halmstad var små, med undantag för den första på 1 000 exemplar, som enbart innehöll a-nyanser. Dessa a-nyanser tycks också ha kommit till användning under hela perioden, då det i samlingen finns a-nyanser stämplade ända till i maj 1858.

Att de kommit till användning under hela perioden kan bero på att några av a-nyanserna hamnade längst ned i Pyhllsons frimärkslåda. När han fick en ny leverans av sexskillingar hamnade dessa överst. Han kom då att använda den senaste leveransen av frimärken före de tidigare levererade, allt enligt principen ”sist in – först ut”. Han hanterade inte

En färgrik serie med Halmstadstämplar på skilling banco.

bara sexskillingen på detta sätt, utan exempel på detta finns även för valörerna 4 och 8 skilling banco.

Fem av åtta möjliga för 8 skilling banco

Halmstad fick 8 200 exemplar vid 11 olika tillfällen. Av 8 skilling banco har fem av åtta möjliga nyanser identifierats från Halmstad. Saknas gör c-, d- och g-nyanserna.

Den sistnämnda nyansen kan vara möjlig att hitta om kontrollbokens uppgifter är korrekta. g-nyansen (orangegul med utfluttet tryck) trycktes samtidigt med fyrskilling-

ens leverans 11. Halmstad kan ha fått 100 eller 200 exemplar av denna leverans enligt kontrollboken.

Den svåra citrongula nyansen (c) är förmodligen inte möjlig att hitta med Halmstad-stämpel. Det är också en omdiskuterad nyans då många samlare anser att den ska tillhöra d-nyansen (klargul).

Enligt kontrollboken ska det också kunna vara möjligt att hitta d-nyansen med Halmstad-stämpel.

Ett av de vackraste breven som Carl Fredrik Pyhlson stämplat är skickat till Petter Settergren, organist och klockare, i Ysby och Ränneslöf, utanför Laholm. Om det finns något att anmärka på så är det att postmästare Pyhlson har satt frimärket "upp och ner". Det är ganska vanligt att han gjorde på detta sätt. Frankerade han med två frimärken var det inte ovanligt att de hamnade i olika riktningar. Nyansen är e) Blå. Källa: Göran Persson.

Ett mycket vackert och ovanligt brev skickat till grannstaden Laholm frankerat med två 6 skilling banco, för brev av tredje viktklassen. Mindre än fem brev ska vara kända med denna frankering. Nyansen är a1) Grå. Källa: Peter Wittsten.

Den svåra 24-skillingen

24 skilling banco är det svåraste märket att hitta med Halmstad-stämpel. Det finns två förklaringar till det, dels den lilla mängd som levererades till Halmstad (2 300 ex), dels att de flesta av dessa frimärken användes på brev som skickades utomlands. Enligt kontrollboken kan det vara möjligt att hitta samtliga sex nyanser med Halmstad-stämpel.

Fyra nyanser finns identifierade med a- och b-nyanserna samt de sällsynta e- och f-nyanserna. Enligt *Facit* är upplagan av f-nyansen bara 5 000 exemplar för hela landet, medan upplagan för e-nyansen är 19 000 exemplar. För båda nyanserna gäller att dessa i huvudsak användes i Stockholm. De är således väldigt sällsynta att hitta med en landsortsstämpel.

Leveranser av olika skilling bancovalörer till Halmstad 1855–1858.

Valör	Levererade till Halmstad (ex.)	Leveranstillfällen	Identifierade huvudnyanser	Möjliga huvudnyanser
3 Sk banco	1 300	2	2	2 av 3
4 Sk banco	52 400	15	10	12 av 14
6 Sk banco	2 100	6	6	6 av 6
8 Sk banco	8 200	11	5	7 (möjligen bara 5 av 8)
24 Sk banco	2 300	8	4	6 av 6 (kan vara färre än 6)

Tabellen visar antalet levererade exemplar av de olika valörerna av skilling banco till Halmstad. Kolumn tre anger antalet tillfällen som de olika valörerna har levererats. Identifierade huvudnyanser är hur många av nyanserna som finns i författarens samling. Möjliga huvudnyanser avser hur många av nyanserna som är möjliga att hitta med Halmstadstämpel. Då uppgifterna i kontrollboken undantagsvis kan vara oklara, finns ibland en osäkerhet om nyansen existerar med Halmstad-stämpel. Siffran efter ordet "av" i sista kolumnen visar antal huvudnyanser i *Facit*.

Den sista sällsynta nyansen av 24 skilling banco, f) Matt Ijusröd, finns med stämpel från Halmstad. Enligt *Facit* är upplagan endast 5 000 exemplar.

Många små leveranser

De många och små beställningarna av skilling banco-frimärkena är också en förklaring till varför det finns så många nyanser med en Halmstad-stämpel. Andra städer jämförbara med Halmstad, med några undantag, har inte alls lika många nyanser och leveranser av så många valörer. Exempelvis tog Helsingborg emot frimärken endast vid tre tillfällen mot 17 för Halmstad.

Postmästare Carl Fredrik Pyhlson beställde sammanlagt 66 300 frimärken av de olika valörerna under de 36 månaderna som skilling-frimärkena användes, vilket svarar mot cirka en procent av landets samlade användning. Inte så lite med tanke på att staden inom nuvarande kommungräns hade drygt 20 500 invånare, motsvarande knappt 0,6 procent av landets befolkning 1855.

Att så många nyanser går att hitta beror också, som antytts i texten, på att så mycket post har gått till Danmark med tre- och sex-

En ovanlig kombination är en treskilling och en åttaskilling på ett klipp. Notera stämpeldatumet 29-2-1856, som är förstadsstämpel för skottår i Sverige.

skillingar. I Danmark var det förmodligen lite ”exotiskt” med svenska frimärken och de blev därför sparade till eftervärlden.

Unika objekt

Det finns ytterligare exempel på unika objekt som har stämpel i Halmstad, ett är ett trestrip av 8 skilling banco, vilket är största kända enhet. Det ska finnas fyra sådana strip, varav det från Halmstad anses vara det vackraste.

Ett annat vackert objekt är ett klipp med 3 och 8 skilling banco, stämplat 29.2.1856. Det är märkligt nog en förstadsstämpel för skottår. På klippet finns en portonotering om ”15 sk” som innebär att även en fyrskilling har suttit på brevet, vilket med största sannolikhet var skickat till Tyskland, dit portot var just 15 skilling banco.

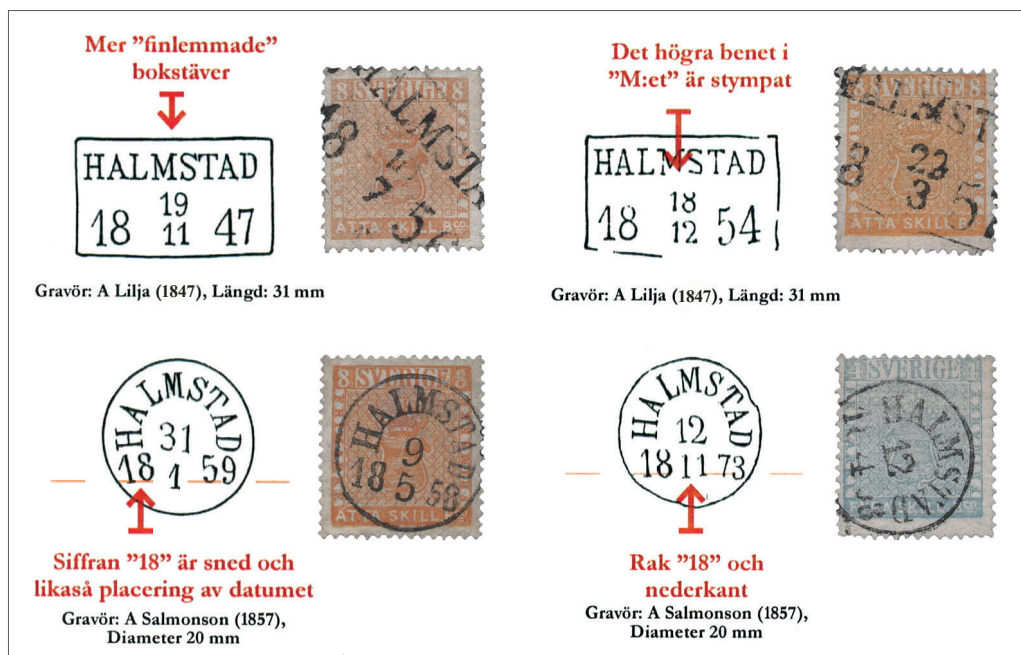
Stämplat under skillingperioden

Under skilling banco-perioden användes i Halmstad fyra olika stämplat, två fyrkantstämplat och två cirkelstämplat. De två fyrkantstämplatarna användes från den första juli 1855 till årsskiftet 1857/1858. Då ersattes dessa av två cirkelstämplat.

Fyrkantstämpel typ 4 är den vanligaste stämpeln. Den användes som huvudstämpel under hela perioden fram till årsskiftet 1857/1858. Hösten 1857 var den dock väldigt utsliten, varför stämpelavtrycken många gånger blev suddiga. Karaktäristiskt för denna stämpel är det stympade högra benet i ”Met” i ordet Halmstad.

Fyrkantstämpel typ 3 har generellt sett ett tydligare avtryck (undantag finns) och lite mer ”finlemmade” bokstäver. Under skillingperioden kom den främst till användning under andra halvåret 1856 och första halvåret 1857.

De båda cirkelstämplatarna graverades samtidigt av A. Salmonson och kom till användning tidigt år 1858. De är mycket svåra att skilja åt

Schema för de fyra olika stämpeltyperna som användes i Halmstad mellan åren 1855 och 1858. Övre raden, från vänster fyrkantstämpel typ 3 och typ 4. Nedre raden, från vänster cirkelstämpel typ 1 och typ 2.

då diametern är identisk och utformningen av bokstäver och siffror inte skiljer sig åt. En olikhet är siffran ”18”s placering som är mer vinkelrät för typ 2 än för typ 1. Att titta på siffran ”18” är det enklaste sättet att skilja de båda stämpelarna åt.

Lösta och olösta mysterier

Under 15 års samlande har jag hittat alltför nyanser och leveranser med Halmstad-stämpel. Arbetet fortgår och det är en stor lyckokänsla för varje ny nyans som kan identifieras. I arbetet med denna artikel har det varit roligt att få fram så många uppgifter om släkten Pyhlson, inte minst genom Gamla Halmstads årsböcker.

Ett annat mysterium som det har spekulerats mycket om, är vem i Halmstad som skickat breven till Peter Grönning i Ålborg. Detta löstes genom att Peter Grönning hade gjort en liten anteckning om avsändaren i ett av breven.

Till min glädje såg jag att det i årsböckerna i Gamla Halmstad, liksom i Erik Lindgrens skrifter om hembygdsfilateli, fanns en del uppgifter om avsändaren Jakob Fredrik Alsin. Roligt hade det också varit att hitta en bild på Jakob Fredrik Alsin, eller varför inte ett brev som skickats till honom. Han bör ha lämnat efter sig en stor korrespondens, handels- och postman som han var. Han fick också leva ett långt liv precis som Peter Grönning, och gick bort först i början av 1900-talet.

Ett mysterium som är kvar att undersöka är vad som har hänt med släkten Pyhlson. Någon person med efternamnet Pyhlson tycks inte finnas kvar i Halmstad eller i resten av världen. Kanske är släkten utdöd på manssidan? Eller så har man helt enkelt bytt namn eller utvandrat.

En som utvandrade för cirka 150 år sedan till engelska Sunderland var ett barnbarn till

Carl Fredrik, Karl Pihlson. Han blev en förmögen kolhandlare. Enligt ett tidspor­trätt av honom blev han en stor brittisk fila­telist. Frimärken och filateli tycks således ha gått i arv. Porträttet förtäljer dock inte om han samlade på klassisk svensk filateli och sin morfars, Carl Fredriks, unika filatelistis­ka skapelser.

Tack

Ett stort tack till Göran Persson och Göran Heijtz för faktauppgifter, korrekturläsning och idéer samt till Peter Wittsten, Göran Persson, föreningen Gamla Halmstad och Roland Andersson för illustrationer.

Referenser

Bengtsson Staffan, ”Halmstads första post­stämplar”, *Hembygdsfilatelisten* nr 4/2016.

Bengtsson Staffan, ”Halländska skilling banco”, *Hembygdsfilatelisten* nr 4/2017.

Bengtsson Staffan och Zetterman Gunnar, ”Halländska fyrkantstämplar typ 3 och typ 4”, *Hembygdsfilatelisten* nr 4/2016.

Cirkelstämplar. Normalstämpel 10. Del 1 (A–J). Sveriges Filatelist-Förbund Specialhandbok Nr 13, 1983.

Facit Special Classic 2020, Malmö 2019.

Gamla Halmstads årsbok, olika årgångar från 1927–2020.

Generalpost-styrelsen, Circulaire, 24 maj och 20 augusti 1855.

Kontrollboken i Sveriges Frankotecken, 1855–

1963 del 3, Sveriges Filatelist-Förbund.

Kungliga Bibliotekets tidningsdatabas <https://tidningar.kb.se/>

Lindgren Erik, *Något om posten på Väst­kust­banan, del 3, sträckan Halmstad-Varberg*.

Mattson Robert, ”Tidiga avstämplingar på ordinarie frimärken 1855–1911”, *Postryttaren* 2008.

Rietz Åke, *Svenska försändelser till utlandet före UPU*, Svenska Frimärken 2014.

Stenberg Karl-Erik, *Tidiga svenska datum­stämplar. Del II. Fyrkantstämplar*. Reviderad upplaga. Sveriges Filatelist-Förbund Special­handbok Nr 23, 1989.

Thorson Lars-Erik, ”Leveranslikaren för skilling banco”, *Skillingtrycket*.

STAFFAN BENGTSSON, född 1960, har intresserat sig för frimärken och filateli sedan ungdomstiden. Genom åren har det blivit många samlingar. Fokus har med tiden blivit svensk klassisk filateli och halländsk hembygdsfilateli. Sedan drygt tio år tillbaka har en samling skapats bestående av skilling banco med stämpel Halmstad.

Han är medlem i Halmstad Filatelistförening och arbetar med tidskrifter inom teknik och sport som förläggare och redaktör. Han har även medverkat med enstaka artiklar i *Filatelisten* och *Hembygdsfilatelisten*.